

|               |       |                             |                         |
|---------------|-------|-----------------------------|-------------------------|
| نام خانوادگی: | نام   | باسمه تعالی                 | تاریخ امتحان: 10 / 1400 |
| نام پدر:      | نام   | آموزش و پرورش شهرستان ..... | ساعت شروع:              |
| شماره کلاس:   | شماره | سوالات ارزشیابی درس فارسی   | مدت امتحان: 45 دقیقه    |
|               |       | پایه نهم: دیماه 1400        | تعداد صفحات: 2          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------|
| * آزمون فارسی نهم                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  | طراح: دبیر باوند |
| <b>الف) پرسش های درست / نادرست</b><br>1- گاهی تغییر در یک واج (آخر - آخر) موجب تغییر معنای واژه می شود؟ (25/.) درست 0 نادرست 0<br>2- در مصراع « ندانی که ایران <u>نشست</u> من است » «نشست» فعل ماضی ساده می باشد؟ (25/.) درست 0 نادرست 0                                                                                                                                                                                                                             |  |                  |
| <b>ب) پرسش های چهار گزینه ای</b><br>3- عبارت زیر به معرفی کدام شخصیت می پردازد؟ (25/.)<br>« کدام گزینه از موضوعات کتاب «چهارمقاله» نظامی عروضی سمرقندی نیست؟ یعنی: دبیر، شاعر، منجم و طبیب می پردازد.»<br>1) دبیران 0      2) شاعران 0      3) فیلسوفان 0      4) طبیبان 0<br>4- عبارت «بدان که هرچه در وجود است، همه صنع خدای تعالی است. آسمان و آفتاب و.....» را با کدام لحن خوانش می کنید؟ (25/.)<br>1) میهنی 0      2) اندرزی 0      3) توصیفی 0      4) حماسی 0 |  |                  |
| <b>ج) واژه شناسی (1 نمره)</b><br>معنی واژه های مشخص شده را بنویسید:<br>آفرینش همه تنبیه <u>خداوند</u> دل است. ....<br><u>داد</u> ده تا داد یابی. : .....<br>-دریغ است ایران که ویران شود/ <u>کنام</u> پلنگان و شیران شود: .....<br>-حافظ برای آنکه انتقادش به طعن و لعن و <u>هجو</u> ، شباهت نیاید، انتقادها را با طنز می آمیزد: .....                                                                                                                               |  |                  |
| <b>د) بازگردانی و معنی به زبان فارسی روان (2/5 نمره) * بازگردانی یعنی بیت را به شیوه عادی تبدیل کنید:</b><br>- «گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود» (5/.)<br>معنی: .....<br>- « هر یکی را آنچه به کار باید، داد» (5/.) : معنی: .....<br>- هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب / باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور (1)<br>بازگردانی: .....<br>- به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را در آینه زنگار نیست. (5/.)<br>معنی: .....                                         |  |                  |
| <b>ج) دانش زبانی (1/5 نمره)</b><br>- اگر مصراع «راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار» را معنی کنیم کدام بخش حذف شده در معنی ظاهر می شود؟ (5/.)<br>.....<br>- در مصرع «در پيله تا به کی، بر خویشان تنی؟» نوع فعل را مشخص کنید: (25/.)<br>.....                                                                                                                                                                                                                          |  |                  |

**بیت زیر چند جمله دارد؟ (25/.)**

«این سخن پروین نه از روی هواست / هر کجا نور است ز انوار خداست» :.....  
- در مصراع زیر نوع وابسته‌ها را مشخص کنید: (هر مورد 25/.)  
«**صورت این حال نماند نهان**» : .....

**د) دانش ادبی (1/5)**

**به نظر شما کدام عنصر زیبایی سخن (آرایه ادبی) باعث زیبایی بیت زیر شده است؟ مشخص کنید؟**  
- «گر تکبر می‌کنی، با خواجه‌گان سفله کن / و تو اوضاع می‌کنی با مردم درویش کن» (5/.)  
.....  
- بیت یا مصراعی مثال بزنید که در آن «تخلص» یعنی شاعر نام شعری خود را به کار گرفته باشد. (5/.)  
برای نمونه: «سعدیا راست روان گوی سعادت بردند» واژه سعدیا تخلص شاعر است.  
.....  
- بیت یا مصرعی بنویسید که دارای آرایه پرسش انکاری باشد: (5/0)  
.....

**هـ) درک مطلب (2/5 نمره)**

- با توجه به مصرع «در زندگی مطالعه دل غنیمت است» منظور از مطالعه دل چیست؟ (5/.)  
.....  
- با توجه به نثر زیر بیتی مناسب با مفهوم آن بنویسید. (5/.)  
«هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.»  
.....  
- در عبارت «تو از عجایب این غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی‌گنجد»  
- منظور از «خانه» چیست؟ (25/.)  
- منظور از جمله آخر چیست؟ (5/.)  
با توجه به بیت، به سؤالات پاسخ دهید:  
«نیابد بدو نیز اندیشه راه / که او برتر از نام و از جایگاه»  
- منظور از «او» کیست؟ (25/.)  
.....  
- چرا اندیشه به او راه نمی‌یابد؟ (5/.)  
.....

|              |                         |  |
|--------------|-------------------------|--|
| نمره به عدد  | نام و نام خانوادگی دبیر |  |
| نمره به حروف | امضا                    |  |

|               |       |                             |                          |
|---------------|-------|-----------------------------|--------------------------|
| نام خانوادگی: | نام   | باسمه تعالی                 | تاریخ امتحان: 1400/ 10 / |
| نام پدر:      | نام   | آموزش و پرورش شهرستان ..... | ساعت شروع:               |
| شماره کلاس:   | شماره | سوالات ارزشیابی درس فارسی   | مدت امتحان: 45 دقیقه     |
|               |       | پایه نهم: دیماه 1400        | تعداد صفحات: 2           |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                      |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
|  | طراح: دبیر باوند                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | * پاسخنامه فارسی نهم |
|  | <b>الف) پرسش های درست / نادرست</b><br>1- گاهی تغییر در یک واج (آخر - آخر) موجب تغییر معنای واژه می شود؟ (25/.) <b>درست 0</b> نادرست 0<br>2- در مصراع « ندانی که ایران <u>نشست</u> من است » «نشست» فعل ماضی ساده می باشد؟ (25/.) <b>درست 0</b> نادرست 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                      |
|  | <b>ب) پرسش های چهار گزینه ای</b><br>3- عبارت زیر به معرفی کدام شخصیت می پردازد؟ (25/.)<br>« کدام گزینه از موضوعات کتاب «چهارمقاله» نظامی عروضی سمرقندی نیست؟ یعنی: دبیر، شاعر، منجم و طبیب می پردازد».<br>1) دبیران 0      2) شاعران 0      3) فیلسوفان 0      4) طبیبان 0<br>4- عبارت «بدان که هرچه در وجود است، همه صنع خدای تعالی است. آسمان و آفتاب و.....» را با کدام لحن خوانش می کنید؟ (25/.)<br>1) میهنی 0      2) اندرزی 0      3) توصیفی 0      4) حماسی 0                                                                                                                                                                                 |                      |
|  | <b>ج) واژه شناسی (1 نمره)</b><br>معنی واژه های مشخص شده را بنویسید:<br>آفرینش همه تنبیه خداوند دل است. : صاحب<br>داد ده تا داد یابی. : انصاف / عدل<br>-دریغ است ایران که ویران شود/ کنام پلنگان و شیران شود: لانه / آشیانه<br>-حافظ برای آنکه انتقادش به طعن و لعن و هجو، شباهت نیاید، انتقادها را با طنز می آمیزد: سرزنش کردن با شعر / دشنام                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                      |
|  | <b>د) بازگردانی و معنی به زبان فارسی روان (2/5 نمره) * بازگردانی یعنی بیت را به شیوه عادی تبدیل کنید:</b><br>- «گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود» (5/.)<br>معنی: هنر و فضیلت از اصل و نژاد بهتر است<br>- « هر یکی را آنچه به کار باید، داد» (5/.) : معنی: آنچه را که لازمه هر موجودی بود بخشید و عطا کرد.<br>- هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب / باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور (1)<br>بازگردانی: .هان! چون از سر غیب واقف نیستی ناامید مشو/ بازی های پنهانی در پرده قرار دارد غم نخور<br>- به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را در آینه زنگار نیست. (5/.)<br>معنی: با چشم دل به خودت نگاه کن تا وقتی که آینه دل تو به گناه آلوده نشده است. |                      |
|  | <b>ج) دانش زبانی (1/5 نمره)</b><br>- اگر مصراع «راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار» را معنی کنیم کدام بخش حذف شده در معنی ظاهر می شود؟ (5/.)<br><b>نهاد / تو</b><br>- در مصرع «در پيله تا به کی، بر خویشان تنی؟» نوع فعل را مشخص کنید: (25/.) مضارع اخباری                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                      |

-بیت زیر چند جمله دارد؟ (25/).

«این سخن پروین نه از روی هواست / هرکجا نور است ز انوار خداست» **4 جمله**

- در مصراع زیر نوع وابسته‌ها را مشخص کنید: (هر مورد 25/).

«**صورت این حال نماند نهان**» : این وابسته پیشین صفت اشاره / حال وابسته پسین مضاف الیه : این صفت برای مضاف الیه است

**(د) دانش ادبی (1/5)**

به نظر شما کدام عنصر زیبایی سخن (آرایه ادبی) باعث زیبایی بیت زیر شده است؟ مشخص کنید؟

- «گر تکبر می‌کنی، با خواجه‌گان سفله کن / و تواضع می‌کنی با مردم درویش کن» (5/).

**تضاد / تکبر / تواضع = خواجه‌گان / درویش**

- بیت یا مصراعی مثال بزنید که در آن «تخلص» یعنی شاعر نام شعری خود را به کار گرفته باشد. (5/).

برای نمونه: «سعدیا راست روان گوی سعادتم بردند» واژه سعدیا تخلص شاعر است.

**حافظا در کنج فقر و خلوت شب های تار**

و.....

- بیت یا مصرعی بنویسید که دارای آرایه پرسش انکاری باشد: (05/).

**که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟**

و.....

**(هـ) درک مطلب (2/5 نمره)**

- با توجه به مصرع «در زندگی مطالعه دل غنیمت است» منظور از مطالعه دل چیست؟ (5/).

**خودشناسی و نگاه به خود**

- با توجه به نثر زیر بیتی مناسب با مفهوم آن بنویسید. (5/).

«هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.

**پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد**

**سگ اصحاب کهف روزی چند / پی نیکان گرفت و مردم شد**

- در عبارت «تو از عجایب این غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد».

- منظور از «خانه» چیست؟ (25/). **دنیا**

- منظور از جمله آخر چیست؟ (5/). **محدود بودن دید انسان**

با توجه به بیت، به سؤالات پاسخ دهید:

«نیابد بدو نیز اندیشه راه / که او برتر از نام و از جایگاه»

- منظور از «او» کیست؟ (25/). **خداوند / آفریدگار**

- چرا اندیشه به او راه نمی‌یابد؟ (5/). **اندیشه انسان ظرفیت کافی ندارد یا خداوند بالاتر از ظرف اندیشه انسان است.**

|              |                         |  |
|--------------|-------------------------|--|
| نمره به عدد  | نام و نام خانوادگی دبیر |  |
| نمره به حروف | امضا                    |  |